

rep.nr.

20M/3142

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 1 DECEMBER 2011

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT – geschil tussen instellingen
tegensprekelijk
definitief

in de zaak:

LANDSBOND DER CHRISTELIJKE MUTUALITEITEN, met zetel te 1031
BRUSSEL, Haachtsesteenweg 579/40, appellant, vertegenwoordigd door
mr. COLELLA S. loco mr. VAN OBBERGHEN Olivier, advocaat te 1800
VILVOORDE, Ridderstraat 2 b2,

tegen:

RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING,
openbare instelling, met zetel te 1150 BRUSSEL, Tervurenlaan, 211,
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. VERVAET E. loco mr. VAN
BEVER Marc, advocaat te 1850 GRIMBERGEN, Pastoor Woutersstraat
32 bus 7

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 15-07-2010 door de Arbeidsrechtbank te Brussel, 28e kamer (A.R. 12170/07),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 25 november 2010,
- de ter griffie neergelegde conclusies,

- de voorgelegde stukken.

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 3 november 2011, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten betaalde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan zijn verzekerde, de heer Walschot van 4 januari 1990 tot en met 31 december 1996. Op basis van een mededeling van de verzekeraar arbeidsongevallen werd vastgesteld dat de heer Walschot in feite sinds 31 januari 1994 het werk hervat had, zonder zijn ziekenfonds daarvan in kennis te stellen.

Op 16 januari 1997 zond de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten een aangetekende ingebrekestelling aan zijn verzekerde, waarbij de terugbetaling werd gevorderd van een som van € 29.076,84. Aan dit aangetekend schrijven werd door de verzekerde geen gevolg gegeven.

Op 10 oktober 1997 legde de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten een verzoekschrift neer tegen zijn verzekerde voor de arbeidsrechtbank te Antwerpen. Bij vonnis van 17 mei 2002 werd de heer Walschot veroordeeld tot betaling van de som van € 29.076,84.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten kon op dat ogenblik niet overgaan tot uitvoering van het vonnis omdat de heer Walschot sinds 11 februari 1999 van ambtswege was afgevoerd van het adres waar hij was ingeschreven en na 17 mei 2002 geen bijdragebonnen meer binnenbracht, waaruit een tewerkstelling of het genot van andere sociale uitkeringen zou kunnen afgeleid worden.

2.

Op 10 juni 2004 heeft de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten aan de Leidend Ambtenaar van de Dienst voor Administratieve Controle van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering gevraagd om vrijgesteld te worden van de inschrijving in de administratiekosten van de niet teruggevorderde uitkeringen.

Bij beslissing van 4 juli 2007 werd deze aanvraag geweigerd.

De Leidend Ambtenaar stelde in de eerste plaats vast dat de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten op 10 mei 1995 een bijdragebon ontvangen had, waaruit bleek dat de heer Walschot het werk hervat had. De Leidend Ambtenaar oordeelde dan ook dat de betalingen, uitgevoerd vanaf 1 mei 1995 tot 31 december 1996, het gevolg waren van een fout van de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten.

Voor wat betreft de uitkeringen, betaald in de periode van 31 januari 1994 tot 30 april 1995, stelde de Leidend Ambtenaar dat de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten

niet al het nodige gedaan had om de onverschuldigd betaalde uitkeringen met alle middelen van recht terug te vorderen. De ambtenaar verwees naar het feit dat slechts een aangetekend schrijven werd gericht aan de heer Walschot op 16 januari 1997, dat er een periode verliep van 4,5 jaar tussen de indiening van het verzoekschrift voor de arbeidsrechtbank en het vonnis, en dat de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten nagelaten had in afwachting van het vonnis loonbeslag te leggen of inhoudingen aan te vragen aan een andere sociale zekerheidsinstelling

3.

Bij dagvaarding van 24 juli 2007 heeft de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 15 juli 2010 heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de vordering als ongegrond afgewezen.

4.

Bij verzoekschrift van 25 november 2010 heeft de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten hoger beroep aangetekend tegen dit vonnis.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Er wordt geen betekenisakte voorgelegd van het bestreden vonnis zodat het beroep ook moet geacht worden tijdig te zijn ingesteld. Het beroep is ontvankelijk.

III. BEOORDELING.

1.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten betwist dat hij niet de nodige spoed zou aan de dag gelegd hebben bij de terugvordering van de uitkeringen. Hij wijst erop dat hij slechts bij schrijven van 9 januari 1997 geïnformeerd werd over het feit dat zijn verzekerde de arbeid hervat had. Voor wat betreft het tijdsverloop tussen het neerleggen van het verzoekschrift voor de arbeidsrechtbank te Antwerpen en het vonnis, wijst de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten op de principiële betwisting die op dat ogenblik bestond over de toepassing van het Handvest van de Sociaal Verzekerde, en in het bijzonder het gevolg dat diende voorbehouden te worden aan het feit dat de verzekerde de kennisgeving van de onverschuldigde betaling niet binnen de drie maanden voor de arbeidsrechtbank betwist had. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten was er vanuit gegaan dat de verzekerde in die omstandigheden de terugvordering niet meer betwisten en dat dus de afgifte van een uitvoerbare titel door de arbeidsrechtbank een loutere formaliteit was. Deze uitvoerbare titel diende volgens hem afgeleverd te worden zonder verdere instructie van de zaak, terwijl het arbeidsauditoraat van oordeel was dat opnieuw een volledig administratief dossier diende neergelegd te worden. Als gevolg van dit twistpunt bleef de zaak geblokkeerd op het vlak van de instructie door het Auditoraat.

In ondergeschikte orde stelt de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten dat de vrijstelling van de inschrijving in de administratiekosten niet volledig had kunnen geweigerd worden, maar had dienen beperkt te worden tot het bedrag dat hij effectief had kunnen terugvorderen indien hij de terugvorderingsprocedure sneller had doorgevoerd. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten verwijst ter zaken naar het cassatiearrest van 26 mei 2008, evenals naar het advies dat voor de

arbeidsrechtbank was neergelegd door de arbeidsauditeur. Volgens de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten komt het aan het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering toe te bewijzen dat mits een snellere uitvoering een terugvordering mogelijk zou geweest zijn.

2.

Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. Hij wijst er in de eerste plaats op dat geen betwisting kan bestaan voor de periode van 1 mei 1995 tot een met 31 december 1996 omdat voor die periode de uitkeringen ten onrechte uitbetaald werden als gevolg van een fout van het ziekenfonds, dat door de ingeleverde bijdragebon had kunnen weten dat zijn verzekerde het werk hervat had.

1995
26
Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering wijst erop dat het ziekenfonds reeds sinds de maand mei ~~2005~~ in het bezit was van de bijdragebon en dus reeds vanaf dat ogenblik het nodige had kunnen doen voor de terugvordering. Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering wijst er ook op dat de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten nagelaten heeft inhoudingen te laten verrichten in toepassing van artikel 1410 § 4 van het Gerechtelijk Wetboek of loonbeslag te laten leggen. Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering betwist dat zij, in het kader van hetgeen het Hof van Cassatie besliste in zijn arrest van ~~28~~ mei 2008, de bewijslast zou dragen.

Volgens het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering kan er geen sprake zijn van een gedeeltelijke vrijstelling van de inschrijving in de administratiekosten. Volgens het Rijksinstituut is het duidelijk dat het stilzitten van de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten de terugvordering onmogelijk heeft gemaakt.

3.

Overeenkomstig artikel 327, § 1, van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de gecoördineerde wetten op de ziekteverzekering dienen de verzekeringsinstellingen de ten onrechte betaalde prestaties, die niet zijn teruggevorderd binnen de drie maanden na afloop van de in artikel 326 van het besluit bepaalde termijnen, af te schrijven door deze te boeken als administratiekosten.

Overeenkomstig artikel 327, § 2, van hetzelfde besluit kan de leidend ambtenaar van de dienst voor administratieve controle de verzekeringsinstellingen echter vrijstellen van de boeking als administratiekosten wanneer (a) de onverschuldigde betaling niet voortvloeit uit een fout, een vergissing of een nalatigheid van de verzekeringsinstellingen; (b) de verzekeringsinstelling alle ter hare beschikking staande middelen, rechtsmiddelen inbegrepen, heeft aangewend om terugbetaling te bekomen.

4.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten betwist niet ernstig dat voor wat betreft de periode van 1 mei 1995 tot 31 december 1996 de onverschuldigde betaling voortvloeide uit een fout, vergissing of nalatigheid van zijnentwege. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten heeft weliswaar het onverschuldigd karakter van de uitkeringen blijkaar slechts vastgesteld naar aanleiding van de ontvangst van het schrijven van de verzekeraar arbeidsongevallen, maar betwist niet dat de bijdragebon, waaruit de werkhervatting bleek, bij hem was binnengekomen, zodanig dat hij onmiddellijk de betaling van de uitkeringen had dienen stop te zetten. Aldus is

er een bedrag van € 16.827,01 dat in ieder geval niet in aanmerking komt voor een vrijstelling van de inschrijving in de administratiekosten, omdat deze betaling valt onder de hypothese van artikel 327 § 2 (a) van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996.

5.

Met de eerste rechter is het hof eveneens van oordeel dat, voor wat betreft de terugvordering van de uitkeringen voor de periode van 31 januari 1994 tot 30 april 1995, de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten niet alle ter beschikking staande middelen heeft aangewend om de terugbetaling te bekomen.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten diende vanaf het ogenblik van de ontvangst van de bijdragebon te weten dat zijn verzekerde onterecht uitkeringen ontvangen had. Hij had onmiddellijk de procedure tot terugvordering kunnen opstarten met verzending van een aangetekende brief, en, in geval van afwezigheid van enig positief gevolg, de procedure inleiden voor de arbeidsrechtbank. De procedure voor de arbeidsrechtbank werd uiteindelijk slechts opgestart in de loop van de maand oktober 2007, dit wil zeggen meer dan twee jaar nadat de onverschuldigde betaling had moeten vastgesteld zijn.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten heeft ook niet het nodige gedaan om de voor de arbeidsrechtbank ingeleide procedure te benaarstigen. Hij heeft nagelaten een volledig administratief dossier neer te leggen, zoals gevraagd was door het arbeidsauditoraat en door de arbeidsrechtbank. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten had uiteraard het recht er een andere interpretatie op na te houden over de toepassing van het Handvest van de Sociaal Verzekerde, en de gevolgen die dienden afgeleid te worden uit het feit dat de sociaal verzekerde de terugvorderingsbeslissing niet betwist had, maar had attent moeten zijn op het risico dat de mogelijkheden van terugvordering ten laste van de verzekerde in het gedrang kon komen door een al te principiële houding. Niets belette de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten om, zoals gevraagd, het administratief dossier neer te leggen en daarna te pleiten voor de arbeidsrechtbank dat in ieder geval geen betwisting over het onverschuldigd karakter van de uitkering meer mogelijk was omdat de verzekerde de terugvorderingsbeslissing niet tijdig had aangevochten.

6.

In zijn arrest van 26 mei 2008 (www.cass.be) oordeelde het Hof van Cassatie dat uit de bepaling van artikel 327 al. 2, b) van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1976 dient afgeleid te worden dat een tekortkoming van de verzekeringsinstelling in de uitvoering van de terugvordering zich slechts tegen het toekennen van een vrijstelling verzet, in de mate dat deze tekortkoming de mogelijkheden van een effectieve terugvordering heeft kunnen beïnvloeden.

Het hof dient dan ook te onderzoeken in welke mate de vertraging waarmee de terugvorderingsbeslissing werd gevoerd al dan niet een invloed gehad heeft op de mogelijkheden van een effectieve terugvordering.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten kan niet gevolgd worden waar hij stelt dat het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering de bewijslast zou dragen van het feit dat de tekortkoming van de verzekeringsinstelling in het uitoefenen van de terugvorderingsprocedure de mogelijkheid van een terugvordering negatief zou beïnvloed hebben.

Artikel 327 § 2 van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1976 stelt als regel dat de verzekeringsinstellingen de onverschuldigde prestaties, die zij niet binnen de wettelijke termijn teruggevorderd hebben, ten laste moeten nemen van hun administratiekosten. Van deze verplichting kunnen zij slechts een vrijstelling komen indien zij aantonen dat, enerzijds, de onverschuldigde betaling niet het gevolg is van een fout van hunnentwege en anderzijds dat zij al het nodige gedaan hebben om de onverschuldigde prestatie terug te vorderen. De verzekeringsinstellingen dienen aldus het bewijs bij te brengen dat aan de voorwaarden om een vrijstelling te bekomen voldaan is. Wanneer zij aanvoeren dat hun tekortkoming in de uitoefening van de terugvorderingsbeslissing geen invloed gehad heeft op de mogelijkheid van effectieve terugvordering, ligt het in de lijn van de bepalingen van artikel 327 dat zij ook daarvan de bewijslast dragen.

7.

Uit de door de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten in besluiten aangebrachte gegevens, die ook terug te vinden zijn in het administratief dossier van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering, blijkt dat de heer Walschot in de loop van het jaar 1997 286 dagen werkloos was en in de loop van het jaar 1998 261 dagen. Het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen blijkt niet uit het dossier. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten had, zonder het resultaat van de procedure voor de arbeidsrechtbank af te wachten, onmiddellijk toepassing kunnen maken van artikel 1410 § 4 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze bepaling laat de instellingen voor sociale zekerheid toe om de onverschuldigd betaalde prestaties van ambtswege terug te vorderen via een andere sociale zekerheidsinstellingen, en dit ten belope van 10% van iedere latere prestatie, die aan de debiteur van het onverschuldigde bedrag wordt uitgekeerd. De instelling van sociale zekerheid dient daarvoor niet over een uitvoerbare titel te beschikken. In de veronderstelling dat de werkloosheidsuitkeringen van de heer Walschot € 750 per maand zouden bedragen hebben, zou door een inhouding van 10% theoretisch circa € 1.800 (€ 75 x 24) kunnen gerecupereerd zijn.

Uit de verdere gegevens van het dossier blijkt dat de heer Walschot in 1998 44 dagen werkte, in 1999 124 dagen, in het jaar 2000 140 dagen, in het jaar 2001 94 dagen en in het jaar 2002 21 dagen. Indien de terugvorderingsprocedure tijdig was opgestart en diligent was doorgevoerd zou normaal de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten vanaf het jaar 1999 over een uitvoerbare titel beschikt hebben die toeliet beslag te leggen op het loon. De voorhanden zijnde gegevens laten niet toe exact te berekenen hoeveel een dergelijk beslag had kunnen opleveren. Uit de gegevens over de bijdragebonds die zich in het administratief dossier van gedaagde bevinden blijkt dat voor de beperkte dagen tewerkstelling de heer Walschot een meer dan behoorlijk loon ontving, zodanig dat een loonbeslag zeker iets substantieels had kunnen opleveren, zonder echter een volledige terugvordering mogelijk te maken. Uiteraard kan evenmin uitgesloten worden dat, indien loonbeslag gelegd was, de heer Walschot gelet op het belang van zijn schuld die hij blijkbaar niet zinnens was terug te betalen, zijn betrekking zou verlaten hebben.

In het licht van deze elementen oordeelt het arbeidshof dat, zoals gesuggereerd was door de heer arbeidsauditeur voor de arbeidsrechtbank, dat dient aangenomen te worden dat mits een diligente terugvordering de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten de helft van de schuldvordering van € 12.249,83, hetzij € 6.124,91 € had kunnen terugvorderen. Voor de andere helft mag aangenomen worden dat, ook indien onmiddellijk de best mogelijke procedure was gevolgd geworden, deze nooit had kunnen gerecupereerd worden.

8.

Samengevat dient aangenomen te worden dat de vrijstelling van de inschrijving in de administratiekosten terecht geweigerd werd voor de bedragen van € 16.827,01 en € 6.124,91. De vrijstelling had echter wel kunnen toegekend te worden voor een bedrag van € 6.124,91 €.

**OM DEZE REDENEN
HET ARBEIDSHOF**

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en als volgt gegrond. Hervormt gedeeltelijk het bestreden vonnis.

Bevestigt de bestreden administratieve beslissing in zoverre zij de vrijstelling van de inschrijving in de administratiekosten weigerde voor de bedragen van € 16.827,01 en € 6.124,91. Hervormt de bestreden administratieve beslissing in zoverre zij de vrijstelling van de inschrijving in de administratiekosten weigert voor een bedrag van € 6.124,91.

Veroordeelt in overeenstemming met artikel 1017 alinea 4 van het Gerechtelijk Wetboek ieder van de partijen tot de door haar gedragen kosten.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

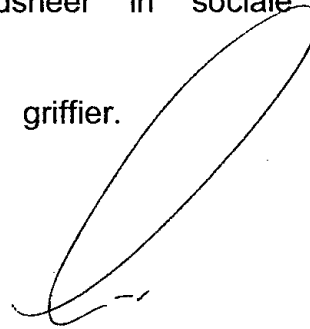
Fernand KENIS,
Ivo VAN DAMME,
Karel GACOMS,
arbeider,
bijgestaan door :
Linda HERREGODTS,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

griffier.

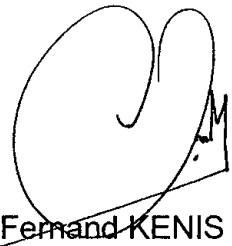
Linda HERREGODTS

Karel GACOMS

Ivo VAN DAMME

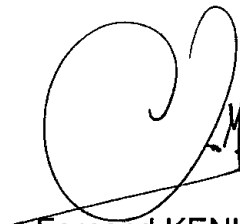
Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 1 december 2011 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Linda HERREGODTS, griffier.

Linda HERREGODTS

Fernand KENIS